

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **M. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 20. 12. 2012, č. j. MPSV-UM/9283/12/9S-OLK,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 12. 2012, č. j. MPSV-UM/9283/12/9S-OLK bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Olomouci, Kontaktní pracoviště Prostějov (dále jen správní orgán prvního stupně) ze dne 1. 8. 2012, č. j. 8870/2012/PRO a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo rozhodnuto o odejmutí příspěvku na péči žalobci ode dne 1. 7. 2012 s odůvodněním, že z posouzení nároku na příspěvek na péči vyplynulo, že oprávněnou osobu nelze podle ust. § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách) považovat za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby, protože z důvodu nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při 2 základních životních potřebách posuzovaných podle ust. § 9 zákona o sociálních službách.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

Žalobce v žalobě doručené dne 21. 1. 2013 Krajskému soudu v Ostravě a následně usnesením ze dne 19. 4. 2013, č. j. 73 Ad 2/2013-28 postoupené Krajskému soudu v Brně namítá, že napadeným rozhodnutím není naplněno ust. § 68 odst. 3 správního řádu, protože správní orgán se nevypořádal se žalobcem vznesenými námitkami a výsledky místního šetření. Žalobce namítá, že v textu napadeného rozhodnutí není uvedeno, proč posudková komise MPSV ČR (dále jen „PK MPSV“) považuje výsledky tohoto sociálního šetření za liché a opírá se jen o předchozí rozhodnutí Úřadu práce a o jeho závazné stanovisko. Tento postup žalovaného má podle názoru žalobce za následek, že byl zcela opomenut jeden ze základních důkazních prostředků, který popisuje jeho schopnosti zvládat úkony základních životních potřeb v přirozeném sociálním prostředí, a tímto nenaplnění ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

Žalobce považuje napadené rozhodnutí za vnitřně rozporné, a to proto, že závěr žalovaného vychází ze subjektivního názoru členů PK MPSV, který nekoresponduje se současným zdravotním stavem a předloženou odbornou lékařskou dokumentací. Žalobce namítá, že posudková komise tendenčně a účelově zvolila jen jednu ze stránek schopností žalobce (mentální schopnosti), aniž by se zabývala dopadem jeho nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat úkony základních životních potřeb. Žalobce dále namítá, že z posudkových závěrů není patrné, o které konkrétní podklady se opírají závěry týkající se jednotlivých základních životních potřeb. Závěry posudkové komise žalobce považuje za zcela rozporné s odbornými lékařskými nálezy, které předložil v rámci jednání. Konečně žalobce poukazuje na skutečnost, že PK MPSV se svým posudku zabývá pouze třemi základními životními potřebami, aniž by vysvětlovala, proč tyto další úkony považuje za zvládnuté. Tím podle názoru žalobce došlo k porušení ust. § 2 odst. 1 vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb., kde se hovoří o hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby.

Žalobce dále namítá, že posudková komise nepostupovala správně při zhodnocení schopností žalobce zvládat úkony základních životních potřeb. Žalobce má za to, že z odborných lékařských nálezů vyplývá, že žalobce trpí ortopedickými a neurologickými obtížemi, které vyžadují dohled a pomoc při zvládání úkonů základních životních potřeb (stravování, oblékání a obouvání, osobní hygiena).

Žalobce poukazuje na výsledky posouzení stupně závislosti platného do 31. 3. 2012, kde posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobce potřebuje pomoc při úkonech v bodech b), e), (podávání a servírování stravy, koupání nebo sprchování, obouvání – zouvání), které jsou

nadále platné i při změně hodnocení k 1. 1. 2012 [v bodech d), e) f)]. Žalobce namítá, že po celou dobu od úrazu do 31. 3. 2012 byl dle posudkového lékaře osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni a od 1. 7. 2012 je z nenadání osobou, která nepotřebuje pomoc jiné osoby v bodech stravování, oblékání a obouvání a tělesná hygiena. Žalobce namítá, že uvedené úkony jako nezvládnuté označil i v rámci místního šetření, přičemž ze strany oprávněné úřední osoby nebyly vzneseny žádné námitky. Navíc žalobce poukazuje na posudek o zdravotním stavu č. j. LPS/2010/964-PV_CSSZ, který prokazuje negativní vliv dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce na schopnost zvládnout výše uvedené základní životní potřeby. Vzhledem k tomu, že se zdravotní stav žalobce nezlepšil, což potvrzuje i aktuální lékařská odborná dokumentace, žalobci není zřejmé, jak je možné, že PK MPSV nově dochází k závěrům, které tento posudek zpochybňují.

Žalobce je přesvědčen, že ze strany PK MPSV při posuzování míry závislosti nebyly vzaty v úvahu činnosti tvořící obsah jednotlivých úkonů, ani dodržena kritéria pro posuzování míry závislosti. Jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce potřebuje každodenní pomoc nebo dohled minimálně při 3 úkonech základních životních potřeb, měl by být v jeho případě stanoven stupeň závislosti.

Na základě shora uvedených skutečností žalobce navrhuje, aby soud rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil.

III.

Vyjádření žalovaného:

Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě ze dne 14. 2. 2013 k námitce, že bylo porušeno ust. § 68 odst. 3 správního řádu, uvádí, že výsledek sociálního šetření slouží jako jeden z podkladů, ze kterých posudková komise vychází při posouzení zdravotního stavu a žalovaný při svém rozhodování. Žalovaný konstatuje, že posuzování zdravotního stavu žalobce a následné stanovení stupně závislosti je plně v kompetenci PK MPSV. Žalovaný rovněž uvádí, že PK MPSV posoudila zdravotní stav žalobce na základě kompletní lékařské dokumentace s tím, že posudkoví lékaři vycházeli z aktuálního zdravotního stavu žalobce a z objektivně zjištěných posudkově významných skutečností. Žalovaný považuje posudek PK MPSV za vnitřně bezrozporný a stanovisko PK MPSV za objektivní, a to s ohledem na aktuální a kompletní podkladovou dokumentaci a skutečnost, že žalobce byl jednání komise přítomen. Žalovaný uvádí, že ve správním řízení byly zhodnoceny provedené důkazy, a dospěl k názoru, že posudek PK MPSV je úplný a přesvědčivý. Žalovaný je kompetentní zhodnotit, zda je posudek vnitřně bezrozporný, avšak nehodnotí konkrétní aplikaci posudkových kritérií, kterou zvolí posudkoví lékaři. Žalovaný uvádí, že v rámci vypořádání námitek se vypořádal se zvládáním základních životních potřeb stravování, oblékání a obouvání a tělesná hygiena. Podle žalovaného tedy neobstojí žalobní námitka, že se žalovaný nevypořádal s námitkami vznesenými žalobcem a s výsledky sociálního šetření. Žalovaný dále uvádí, že z posudku PK MPSV nevyplývá, že by posudková komise považovala výsledky sociálního šetření za liché a opírala se jen o rozhodnutí úřadu práce a jeho závazné stanovisko, když PK MPSV vzala závěry sociálního šetření na vědomí a s uváděnými základními životními potřebami s vyrovnala v rámci posudkového zhodnocení.

K námitce rozporu posouzením stupně závislosti a závěrů doložených lékařských vyšetření žalovaný konstatuje, že zprávy odborných lékařů prokazují skutkový stav věci, resp. aktuální celkový zdravotní stav žalobce, posudek PK MPSV pak prokazuje stav právní, tedy hodnotí konkrétní způsob, kterým lze zjištěný zdravotní stav žalobce aplikovat na příslušná ustanovení právních předpisů v rámci stanovení stupně závislosti účastníka řízení. Konkrétní zdravotní postižení podle žalovaného automaticky neznamena, že osoba nezvládá určitou základní životní potřebu.

Dle žalovaného nelze přisvědčit námitce, že PK MPSV se zabývala pouze zvládáním tří základních životních potřeb. PK MPSV se v posudku zabývala zvládáním všech základních životních potřeb – vyjádřila své stanovisko ke zvládání základní životní potřeby mobility, orientace, komunikace, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, základní životní potřeby osobní aktivity a péče o domácnost byly uznány jako nezvládané. Žalovaný se v rozhodnutí zabýval pouze nezvládáním základních životních potřeb stravování, oblékání a obouvání a tělesná hygiena, neboť nezvládání těchto základních životních potřeb žalobce v odvolání namítal.

Na základě posouzení všech shromážděných podkladů považuje žalovaný za prokázané, že žalobce není osobou, která je považována za závislou na pomoci jiné osoby. Žalovaný je přesvědčen, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonů s požadavky uvedenými v právních předpisech a že rozhodl v souladu se zákony a věcně správně, proto navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu a z přezkumného soudního řízení:

Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce pobíral příspěvek na péči odpovídající I. stupni (lehká závislost). Z důvodu ukončení platnosti posudku, dne 31. 3. 2012 správní orgán prvního stupně oznámením ze dne 4. 4. 2012 zahájil z moci úřední správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Dne 6. 4. 2012 bylo provedeno sociální šetření pracovníci správního orgánu prvního stupně, při kterém byla zjišťována schopnost samostatného života žalobce v přirozeném sociálním prostředí. Následně na základě žádosti správního orgánu prvního stupně bylo provedeno posouzení stupně závislosti Okresní správou sociálního zabezpečení Prostějov s výsledkem, že žalobce potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při dvou základních životních potřebách (osobní aktivity a péče o domácnost), a proto není osobou, která se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Správní orgán prvního stupně vydal dne 1. 8. 2012 v návaznosti na výsledek posouzení stupně závislosti rozhodnutí č. j. 8870/2012/PRO, kterým rozhodl o odnětí příspěvku na péči žalobci ode dne 1. 7. 2012. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání. V rámci odvolacího řízení byl na žádost žalovaného na základě projednání, jež se konalo za přítomnosti žalobce, dne 13. 12. 2012 vypracován posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, detašované pracoviště v Brně (dále jen PK MPSV), dle něhož žalobce není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat 2 základní životní potřeby (osobní aktivity, péče o domácnost) a nepotřebuje každodenní pomoc nebo dohled jiné fyzické osoby. Z těchto

důvodů se žalobce považuje za osobu nezávislou na péči jiné osoby. Dne 20. 12. 2012 se žalobce osobně dostavil k žalovanému za účelem vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Do protokolu o ústním jednání žalobce uvedl, že není schopen samostatně přenést stravu ke stolu, sám se obout a dostat se do vany. Rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 12. 2012, č. j. MPSV-UM/9283/12/9S-OLK bylo odvolání žalobce zamítnuto a napadené rozhodnutí potvrzeno.

Dne 13. 3. 2013 se před Krajským soudem v Ostravě, pobočka v Olomouci konalo ústní jednání za přítomnosti žalobce a nepřítomnosti žalovaného. Žalobce uvedl, že na žalobě trvá, přičemž setrval na své argumentaci vyjádřené již v podané žalobě. Žalobce opakovaně odkázal na posudek OSSZ Prostějov, podle kterého u sporných úkonů, které jsou popsány i v nové právní úpravě, žalobce potřeboval pomoc. Žalobce namítá, že jeho zdravotní stav se od úrazu nezlepšil, naopak se zhoršil, bere silnější léky, opiáty, antidepresiva. Žalobce uvádí, že nerozumí tomu, jak byl adaptován, naopak namítá, že nevleze do vany, nepřipraví si jídlo. Žalobce dále namítá, že není pravda, že nebylo prokázáno těžké postižení pohybového ústrojí, uvádí, že mu bylo posudkovými lékaři sděleno, že protéza je nevyhovující a že žalobce má postižená kolena a kyčle, ale v písemném posudku posudkový lékař problémy s pohybovým ústrojím bagatelizoval. Žalobce předvedl soudu, že pahýl nohy ani protézu nelze ohnout a že se nedostane k botě. Rovněž namítá, že bez protézy si s nutností dvou berlí nepřinese jídlo.

S přihlédnutím k tomu, že žalobce měl možnost se během tohoto ústního jednání před Krajským soudem v Ostravě, pobočka v Olomouci v dostatečné míře vyjádřit ke všem rozhodným skutečnostem, zdejší soud již nepovažoval za nutné poté, co byl spis usnesením ze dne 19. 4. 2013, č. j. 73 Ad 2/2013-28 postoupen Krajskému soudu v Brně, ve věci nařizovat další ústní jednání, neboť by se jednalo v podstatě o duplicitní výpověď žalobce, k předmětu řízení by tedy nebyly sděleny nové skutečnosti.

V.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen s.ř.s.), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Žaloba není důvodná.

Podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část druhá, hlava I. ust. § 7 zákona o sociálních službách. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle ust. § 7 odst. 2 citovaného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v ust. § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné

fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle ust. § 8.

Stupeň závislosti posuzuje podle ust. § 25 odst. 2 a ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu prvního stupně příslušný orgán Okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení potom Ministerstvo práce a sociálních věcí, které má pro tento účel zřízeny, resp. využívá, posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces pořízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3 Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoli odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezbavuje je to povinnosti hodnotit provedené důkazy ve správním řízení a tudíž i správnost posudků z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, dále také rozsudek ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí jak pro posudek v prvoinstančním, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Soud konstatuje, že žalovaný se v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí za účelem posouzení stupně závislosti žalobce. PK MPSV postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku vycházela z výsledků sociálního šetření ze dne 6. 4. 2012, ze zdravotního stavu žalobce doloženého nálezy ošetřujících lékařů a z výsledků vlastního vyšetření žalobce posudkovým lékařem.

Pokud žalobce namítá, že se žalovaný v rozhodnutí nevypořádal s námitkami vnesenými v odvolání a s výsledky sociálního šetření, soud této námitce nemůže přisvědčit. Z rozhodnutí žalovaného je nepochybné, že se žalovaný v rozhodnutí, stejně jako posudková komise MPSV ve svém posudku, všemi odvolacími námitkami zabývali. K namítanému

rozporu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně s výsledky místního šetření žalovaný zcela správně uvedl, že výsledek sociálního šetření slouží jako jeden z podkladů, ze kterých posudková komise vychází při svém jednání, přičemž posuzování zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči a následné stanovení stupně závislosti je plně v kompetenci posudkové komise. O tom, že PK MPSV se od výsledků sociálního šetření odchýlila, není pochyb, PK MPSV však přehledně a přesvědčivě zdůvodnila, proč jednotlivé základní životní potřeby, resp. aktivity, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny, jež byly žalobcem s poukazem na výsledky sociálního šetření namítány jako nezvládané (stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena), na rozdíl od těchto závěrů neuznává. Soud v této souvislosti konstatuje, že rozdíly mezi závěry vyplývajících ze sociálních šetření a závěry posudkových lékařů jsou nepochybné, jedná se nicméně o zcela logický, a ostatně i poměrně běžný jev, který je dán tím, že se posuzování závislosti těmito subjekty z podstaty věci odehrává na odlišném základě. Sociální pracovníce jsou v přímém kontaktu s posuzovaným, vycházejí ze svých poznatků získaných v souvislosti s návštěvou posuzovaného v jeho domácím prostředí a z rozhovoru s ním. Jejich závěry se tedy mohou do velké míry zakládat na subjektivních pocitech posuzovaného, zatímco posudkoví lékaři vychází výhradně z objektivně doloženého zdravotního stavu posuzované osoby ve spojení s konkrétní náplní jednotlivých zkoumaných úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Je pak zřejmé, že se závěry sociálního šetření a lékařských posudků mohou do určité míry lišit. Ostatně závěr ze sociálního šetření tvoří pouze jeden z podkladů pro posuzování závislosti posudkovými lékaři. Ani zákon tedy těmito dvěma posouzením nepřisuzuje stejnou míru relevance. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, č. j. 6 Ads 116/2011-53, dostupný na www.nssoud.cz).

K žalobní námitce, že posudkový závěr PK MPSV je v rozporu s odbornou lékařskou dokumentací, soud konstatuje, že žalobce především nespecifikuje, se kterými konkrétními odbornými lékařskými nálezy jsou závěry posudkové komise v rozporu. Pokud žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvádí, že „lze konstatovat, že účastník řízení je na své pohybové postižení adaptován a že vzhledem k jeho věku, a s přihlédnutím k absenci mentálního postižení nebo smyslového postižení, je schopen využívat zachovaných potenciálů a řadu činností zvládat (i když v pomalém tempu) s použitím facilitátorů nebo s využitím alternativních způsobů a postupů, které je schopen nacvičit a zvládnout...“, z tohoto závěru nelze dovodit, tak jak to činí žalobce, že by byl žalobce díky mentálním schopnostem schopen zvládnout úkony základních životních potřeb, ale vyplývá z něj toliko to, že díky absenci mentálního a smyslového postižení může některé činnosti i přes tělesné postižení zvládat s použitím různých kompenzačních pomůcek (např. madla, sedáky, pomůcky při nazouvání...) nebo využívat alternativních způsobů provedení konkrétních úkonů (např. provedení celkové hygieny ve sprše namísto vany). Tyto závěry žalovaného zcela korespondují s ust. § 1 odst. 4 větou první vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, dle něhož se schopnost zvládat základní životní potřeby posuzuje při využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a při využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo při využití zdravotnického prostředku.

Soud se neztotožnil ani s námitkou, že by se posudková komise ve svém posudku zabývala toliko třemi základními životními potřebami. Soud z posudku PK MPSV zjistil, že posudková komise se vyjádřila ke všem základním životním potřebám na str. 8-9 (jako zvládnuté byly posouzeny základní životní potřeby orientace, komunikace, mobilita, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby a péče o zdraví,

jako nezvládnuté potom základní životní potřeby osobní aktivity a péče o domácnost. Pokud se žalovaný v rozhodnutí zabýval pouze základními životními potřebami stravování, oblékání a obouvání a tělesná hygiena, postupoval zcela v souladu s ust. § 89 odst. 2 správního řádu, podle něhož správnost rozhodnutí je odvolacím orgánem přezkoumávána pouze v rozsahu námitek uvedených v odvolání, protože šlo právě o základní životní potřeby, jejichž nezvládnutí žalobce v odvolání namítal.

Soud se dále zabýval žalobními námitkami týkajícími se sporných základních životních potřeb. Pokud se jedná o základní životní potřebu stravování, soud má za to, že posudková komise i žalovaný dostatečně a přesvědčivým způsobem zdůvodnili, že tuto základní životní potřebu nejsou schopny uspokojit osoby, které mají anatomickou nebo funkční ztrátu obou horních končetin či osoby těžce mentálně postižené, přičemž pokud je osoba schopna si ke konzumaci vybrat hotový nápoj nebo pokrm, resp. najíst se a napít obvyklým způsobem, tak se tato základní životní potřeba hodnotí jako zvládnutá. Žalovaný dále uvedl, že žalobce má pro uspokojení této základní životní potřeby zachovány dostatečné smyslové a duševní schopnosti i motoriku rukou. Soud konstatuje, že rovněž z výsledků sociálního šetření vyplývá, že žalobce by zvládl si jídlo nachystat sám. Co se týče přemísťování jídla a pití, žalovaný v souladu s výše uvedenou vyhláškou č. 505/2006 Sb., přihlédl k možnosti využití potřebných pomůcek (např. invalidní vozík, servírovací stolek). Rovněž zvládnutí základní životní potřeby oblékání a obouvání (byť s obtížemi) bylo posudkovou komisí i žalovaným odůvodněno úplně a přesvědčivě, když bylo konstatováno, že žalobce je schopen si vybrat oblečení a obutí přiměřené okolnostem včetně manipulace s oblečením v souvislosti s denním režimem, že u žalobce není prokázáno vážné narušení mentálních schopností ani závažné poškození funkce zraku a sluchu, že horní končetiny plní svoji funkci, a že nebylo prokázáno tak těžké omezení funkce kloubů a páteře, které by znemožňovalo oblékání a obouvání vhodného oděvu a obuvi, přičemž bylo přihlédnuto k možnosti využití různých pomůcek (suché zipy, pomůcky pro nazouvání). Namítá-li žalobce, že závěr, dle kterého nebylo prokázáno těžké omezení funkce kloubů, je rozporu s lékařskou odbornou dokumentací, neuvádí však, které konkrétní lékařské zprávy má na mysli. Ze závěru posudkového lékaře z vyšetření provedeného při jednání komise vyplývá, že žalobce se k botě sehne a že si rozváže tkaničky. Co se týče základní životní potřeby tělesná hygiena, žalobce konstantně namítal a namítá, že bez pomoci a dohledu nevleze do vany a nevyleze z vany, tedy že není schopen samostatně zvládat celkovou hygienu. Rovněž s touto námitkou se žalovaný přesvědčivě vypořádal, když uvedl, že místo provádění ani technický způsob celkové hygieny nejsou posudkově rozhodné. Pokud žalobce namítá, že žalovaný uvádí, že celková hygiena může být prováděna u umyvadla, a že žalobce má právo se celkově vykoupat nebo osprchovat a ne se pouze mýt u umyvadla pomocí žínky, soud konstatuje, že toto tvrzení žalovaného je žalobcem vytrženo z celkového kontextu rozhodnutí. Žalovaný v rozhodnutí uvádí, že celková hygiena může být prováděna v sedě u umyvadla nebo ve sprchovém koutu, resp. že nemusí být nutně prováděna ve vaně, přičemž k provedení celkové hygieny lze využít různé pomůcky, např. madla nebo sedáky. S tímto názorem žalovaného se soud zcela ztotožňuje. Soud nepochybně obtíže žalobce se vstupem a výstupem z vany, podmínkou zvládnutí této základní životní potřeby však není provádění celkové hygieny právě ve vaně, ale je možné využít například sprchový kout, obzvláště v případě, že využití vany je komplikováno zdravotním stavem žalobce.

Pokud žalobce poukazuje na výsledek posouzení stupně závislosti ze dne 20. 4. 2010, dle něhož žalobce potřebuje pomoc při podávání a servírování stravy, koupání nebo

sprehování a obouvání-zouvání, soud konstatuje, že od 1. 1. 2012 došlo ke změně způsobu hodnocení stupně závislosti. Zatímco podle zákona o sociálních službách ve znění účinném do 31. 12. 2011 bylo pro účely nároku na příspěvek na péči posuzováno, zda osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti, podle zákona účinného ode dne 1. 1. 2012 se posuzuje, zda osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb. Posudkoví lékaři již nově popisují jen 10 ucelených a věcně souvisejících oblastí každodenního života namísto předchozích 36 úkonů ve 129 činnostech, došlo tedy k výraznému zjednodušení při stanovení stupně závislosti pro účely přiznání příspěvku na péči. Třebaže některé aktivity, jejichž zvládnutí je nutné pro zvládnutí jednotlivých základních životních potřeb podle nynější úpravy, jsou obdobné činnostem nutným ke zvládnutí úkonů péče o vlastní osobu a úkonů soběstačnosti podle dřívější právní úpravy, je třeba přihlídnout ke skutečnosti, že zatímco podle ust. § 1 odst. 3 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách ve znění účinném do 31. 12. 2011 se při hodnocení schopnosti osoby zvládat úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti přihlíželo k provedení úkonu s použitím kompenzační pomůcky jen v případech stanovených v příloze č. 1 k vyhlášce, tedy přihlížení k provedení úkonů s použitím kompenzační pomůcky bylo výjimkou z obecného pravidla, podle ust. § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2012 se při posouzení schopnosti zvládat jednotlivé základní životní potřeby přihlíží k využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a k využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo k využití zdravotnického prostředku, tzn. přihlížení k použití kompenzačních a jiných pomůcek je nově při hodnocení stupně závislosti pravidlem. Vzhledem ke shora uvedenému tedy nelze spatřovat nezákonnost v tom, že podle posudku vyhotoveného podle novější právní úpravy byly jako zvládnuté shledány některé aktivity, které byly za účinnosti dřívější právní úpravy posouzeny jako nezvládnuté.

Soud uzavírá, že posudek PK MPSV naplňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti, které vyplývají z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, dostupný na www.nssoud.cz), a proto soud stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobce vyžaduje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu každodenní pomoc, dohled nebo péči při 2 základních životních potřebách (osobní aktivity, péče o domácnost), podle ust. § 8 zákona o sociálních službách však není považován za osobu závislosti na pomoci jiné fyzické osoby, a to ani ve stupni I (lehká závislost), jelikož podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné osoby ve stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby.

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítá.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, nárok na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá a žalovanému

v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřednické činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 25. července 2013

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová